

Annotatie

Hof van Justitie 6 februari 2019, ECLI:EU:2019:96 (Rosbeek q.q./ BNP Paribas Fortis NV)

mr. H. De Coninck-Smolters en mr. J.L. van den Heuvel¹

In dit arrest heeft het Hof van Justitie in antwoord op prejudiciële vragen van de Hoge Raad geoordeeld dat de Peeters/Gatzen-vordering valt onder de werkingssfeer van Brussel I² ook wel de EEX-Verordening ('Brussel I') en niet onder de werkingssfeer van de Insolventieverordening.³ Dit betekent dat een curator in bepaalde gevallen een Peeters/Gatzen-vordering aan een andere EU-rechter dan de Nederlandse zal moeten voorleggen.

1. De Peeters/Gatzen-vordering

Ter opfrissing van het geheugen⁴: de Peeters/Gatzen-vordering betreft een vordering tot schadever-

goeding uit hoofde van onrechtmatige daad tegen een derde die bij de benadeling van de gezamenlijke schuldeisers van de gefailleerde betrokken was, ook al kwam een dergelijke vordering niet aan de gefailleerde zelf toe. Het is daarbij niet de vordering zelf die aan de boedel toekomt, die komt namelijk toe aan de gezamenlijke schuldeisers. De opbrengst van de vordering valt echter wél in de boedel, om door de uitdelingslijst tot verdeling te komen. De bevoegdheid van de curator om deze vordering in te stellen ontleent hij aan zijn opdracht tot beheer en vereffening van de boedel zoals neergelegd in art. 68 lid 1 Faillissementswet.

2. De feiten en het procesverloop

Eerst kort de feiten en het procesverloop. PI was deurwaarder en dreef een onderneming genaamd PI Gerechtsdeurwaarderskantoor B.V. ('PI B.V.'). PI B.V. is op 23 juni 2009 in staat van faillissement verklaard. Op 2 maart 2010 volgde het faillissement van PI in privé.

PI B.V. hield een kwaliteitsrekening⁵ aan bij Rabobank in Nederland. PI hield ten behoeve van de deurwaarderspraktijk een zichtrekening⁶ aan bij Fortis in België.⁷ Op deze rekening moesten Belgische debiteuren bij wie hij schulden invorderde, de verschuldigde bedragen storten.

1. Hanneke De Coninck-Smolters is advocaat bij Florent en curator. Jurgen van den Heuvel is advocaat bij Florent. Hanneke is tevens redactielid. Jurgen is vaste medewerker van TvC.
2. Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000, betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, *PbEG* 2001, L 12, zoals laatstelijk gewijzigd op 18 juni 2013, *PbEU* 2013, L 167 (i.w.tr. 09-07-2013). N.b. Deze verordening is inmiddels niet langer van kracht. Daarvoor is in de plaats gekomen Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, *PbEU* 2012, L 351, zoals laatstelijk gewijzigd op 26 november 2014, *PbEU* 2015, L 54 (i.w.tr. 26-02-2015) ('Brussel I bis-Verordening' of 'herschikte EEX-Verordening').
3. Verordening 1346/2000 van de Raad van 29 mei 2000 betreffende insolventieprocedures, *PbEG* 2000, L 160, zoals laatstelijk gewijzigd op 5 juni 2014, *PbEU* 2014, L 179 (i.w.tr. 09-07-2014). Nb. Deze verordening is inmiddels niet langer van kracht en vervangen door de Verordening 2015/848 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 betreffende insolventieprocedures, *PbEU* 2015, L 141 (i.w.tr. 25-06-2015).
4. Zie ook het arrest van de Hoge Raad dat vooraf is gegaan aan het hier besproken arrest van het Hof van Justitie (HR 8 september 2017, ECLI:NL:HR:2017:2269,

NJ 2017/351, r.o.v. 4.2.1 e.v.).

5. Conform art. 19 Gerechtsdeurwaarderswet.
6. Een zichtrekening is een betaalrekening. Het is geen kwaliteitsrekening.
7. PI was gerechtsdeurwaarder vanaf 2002 tot aan de ontzetting uit zijn ambt in december 2008. Aanvankelijk dreef hij de deurwaardersonderneming in een eenmanszaak. In 2006 heeft hij PI B.V. opgericht. Bij de oprichting is de eenmanszaak, waaronder de zichtrekening bij Fortis met tenaamstelling 'Deurwaarderskantoor PI', ingebracht in PI B.V. De rekeninghouder en tenaamstelling van de zichtrekening zijn niet gewijzigd.

Van 23 tot en met 26 september 2008 heeft PI in totaal een bedrag van EUR 550.000 overgeboekt van de kwaliteitsrekening bij Rabobank naar de zichtrekening bij Fortis. Vervolgens heeft hij dit bedrag in contanten opgenomen van de zichtrekening, te weten EUR 350.000 op 1 oktober 2008 en EUR 200.000 op 3 oktober 2008. PI is vervolgens uit zijn ambt gezet en veroordeeld tot een gevangenisstraf wegens verduistering.

De curator heeft een Peeters/Gatzen-vordering ingesteld tegen Fortis en in dat verband een procedure aanhangig gemaakt bij de Rechtbank Maastricht, waarin hij betaling vorderde van Fortis van een bedrag van EUR 550.000. Aan die vordering heeft de curator ten grondslag gelegd dat Fortis onrechtmatig jegens de gezamenlijke schuldeisers van PI en PI B.V. heeft gehandeld, door zonder slag of stoot, en zonder te voldoen aan haar wettelijke verplichtingen, mee te werken aan de opnamen in contanten door PI, waardoor de schuldeisers in beide faillissementen schade hebben geleden.

Na een door Fortis opgeworpen bevoegdheidsincident heeft de Rechtbank Maastricht zich op 1 augustus 2012 bevoegd verklaard om van de vordering kennis te nemen. Deze beslissing is op 4 juni 2013 bekrachtigd door het Gerechtshof 's-Hertogenbosch. Het hof was van oordeel dat de door de curator ingestelde vordering zijn grondslag in de faillissementen van PI en PI B.V. vindt en daarom onder de werkingssfeer van de Insolventieverordening valt.

Vervolgens heeft de Rechtbank Maastricht bij vonnis van 10 september 2014⁸ de vordering van de curator toegewezen en Fortis veroordeeld aan de curator een bedrag van EUR 550.000 te betalen. Fortis heeft hoger beroep ingesteld tegen dat vonnis.

In dat hoger beroep kwam wederom de rechtsmacht aan de orde. Bij tussenarrest van 16 februari 2016 heeft het Gerechtshof 's-Hertogenbosch overwogen dat het in beginsel niet opnieuw kon oordelen over de rechtsmacht, nu het hierover eerder al een beslissing had genomen. Omdat recente rechtspraak van het Hof van Justitie⁹ echter naar het oordeel van het hof voldoende steun bood voor de stelling van Fortis dat haar eerdere beslissing over de rechtsmacht uit 2013 onjuist was, heeft het hof tussentijds cassatieberoep opengesteld.

3. De Hoge Raad stelt prejudiciële vragen

In het vervolgens ingestelde cassatieberoep stond de vraag naar de rechtsmacht van de Nederlandse rechter centraal. Doorslaggevend daarbij is welke verordening van toepassing is op de Peeters/Gat-

zen-vordering, Brussel I of de Insolventieverordening.

Brussel I is van toepassing in burgerlijke en handelszaken, ongeacht de aard van het gerecht. Art. 1 lid 2 sub b) Brussel I bepaalt dat 'het faillissement, akkoorden en andere soortgelijke procedures' van het toepassingsbereik van Brussel I zijn uitgesloten. Dergelijke procedures vallen immers onder het bereik van de Insolventieverordening, die rechtsmacht verschaft aan de rechter van de lidstaat op het grondgebied waarvan een insolventieprocedure is geopend, voor alle vorderingen die rechtstreeks uit de insolventieprocedure voortvloeien en er nauw verband mee houden, zoals vorderingen tot nietigverklaring.¹⁰

Indien de Peeters/Gatzen-vordering onder de werkingssfeer van Brussel I valt is de Belgische rechter, als rechter van de woonplaats van gedaagde Fortis, bevoegd. Op grond van art. 2 lid 2 Brussel I heeft immers de rechter van de woonplaats van de gedaagde rechtsmacht. Daarnaast heeft, omdat het een vordering op grond van onrechtmatige daad betreft, ook de rechter van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan rechtsmacht. Ten aanzien van verbintenissen uit onrechtmatige daad is namelijk ook de rechter van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen bevoegd (art. 5 lid 3 Brussel I). Op de vraag welke rechter dit in het onderhavige geval is, komen wij hieronder terug.

Indien de Peeters/Gatzen-vordering onder het toepassingsbereik van de Insolventieverordening valt, heeft in het geval van PI en PI B.V. de Nederlandse rechter, als rechter van de lidstaat waar het faillissement is uitgesproken, rechtsmacht ten aanzien van de door de curator ingestelde Peeters/Gatzen-vordering.

De Hoge Raad was van mening dat er gegronde twijfel bestond over de vraag of de Peeters/Gatzen-vordering moet worden beschouwd als een vordering die enkel wordt beheerst door de specifieke regels voor de insolventieprocedure, zodat deze buiten de werkingssfeer van Brussel I valt.

De Hoge Raad twijfelde verder, als de Insolventieverordening van toepassing zou zijn, over het antwoord op de vraag of de kwalificatie van de vordering in het kader van het oordeel over de rechtsmacht steeds bepalend is voor het oordeel over het op de vordering toepasselijke recht, zodat op grond van art. 4 Insolventieverordening (oud) steeds een samenloop bestaat tussen de rechts-

8. Rechtbank Limburg (zittingsplaats Maastricht) 10 september 2014, ECLI:NL:RBLIM:2014:7819.

9. HvJ EU 4 september 2014, C-157/13, EU:C:2014:2145 (*Nickel & Goeldner Spedition*) en HvJ EU 11 juni 2015, C-649/13, EU:C:2015:384 (*Comité d'entreprise de Nortel Networks e.a.*).

10. Art. 6 Insolventieverordening. Overigens bevatte de Insolventieverordening (oud), die van toepassing is op de faillissementen van PI en PI B.V., op dit punt een leemte. Die verordening bevatte alleen een uitdrukkelijke regeling omtrent de internationale bevoegdheid om een insolventieprocedure te openen. Die leemte is opgevuld door het Hof van Justitie (zie met name HvJ EU 12 februari 2009, C-339/07, ECLI:EU:C:2009:83, *Jur.* 2009, I-00767, NJ 2013/38, NIPR 2009/282 (*Seagon/Deko Marty*)) en vervolgens door art. 6 dat de codificatie vormt van de rechtspraak van het Hof van Justitie.

macht en het toepasselijke recht. Daarnaast vond de Hoge Raad, wederom indien de Insolventieverordening van toepassing zou zijn, niet voldoende duidelijk of bij de beoordeling van de onrechtmatigheid van een bepaalde handeling al dan niet naar analogie art. 13 Insolventieverordening van toepassing zou moeten zijn (de zogenaamde ‘dubbele toets’) en, daarmee samenhangend, of op grond van art. 17 Rome II¹¹ rekening moet worden gehouden met de ter plaatse van de beweerde onrechtmatige daad geldende veiligheidsvoorschriften en gedragsregels, zoals financiële gedragsregels voor banken.

Om de hierboven geschetste onduidelijkheid weg te nemen heeft de Hoge Raad geparafraseerd de volgende prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie:

1. Valt de Peeters/Gatzen-vordering onder de uitzondering van artikel 1, lid 2, aanhef en onder b), van Brussel I?
2. Zo ja, en de desbetreffende vordering derhalve wordt bestreken door de Insolventieverordening, wordt deze vordering dan beheerst door het recht van de lidstaat waar de insolventieprocedure is geopend krachtens artikel 4, lid 1, van die verordening zowel wat betreft de bevoegdheid van de curator tot het instellen van deze vordering als wat betreft het op deze vordering toepasselijke materiële recht?
3. Indien ook de tweede vraag positief wordt beantwoord, dient de rechter van de lidstaat waar de insolventieprocedure is geopend dan rekening te houden, al dan niet naar analogie, met:
 - a. het bepaalde in artikel 13 van de Insolventieverordening, in die zin dat de aangesproken partij zich tegen een vordering van de curator ten behoeve van de gezamenlijke schuldeisers kan verweren door te bewijzen dat haar handelwijze niet tot haar aansprakelijkheid leidt, indien beoordeeld naar het recht dat op de vordering van toepassing zou zijn geweest als zij niet door de curator, maar door een individuele schuldeiser uit onrechtmatige daad zou zijn aangesproken;
 - b. het bepaalde in artikel 17 van Rome II, mede in verbinding met artikel 13 van verordening de Insolventieverordening, dat wil zeggen met de ter plaatse van de beweerde onrechtmatige daad geldende veiligheidsvoorschriften en gedragsregels, zoals financiële gedragsregels voor banken?

4. Beantwoording van de prejudiciële vragen door het Hof van Justitie

Het Hof van Justitie stelt voorop dat Brussel I en de Insolventieverordening aldus moeten worden uit-

gelegd dat elke overlapping tussen de daarin opgenomen rechtsregels en elk rechtsvacuüm worden vermeden. Vorderingen die niet onder het toepassingsbereik van Brussel I vallen, worden dus, voor zover zij betrekking hebben op ‘het faillissement, akkoorden en andere soortgelijke procedures’ bestreken door de Insolventieverordening. Omgekeerd vallen vorderingen die niet onder de Insolventieverordening vallen, onder Brussel I. Daarbij geldt dat Brussel I een ruime werkings sfeer heeft en de Insolventieverordening niet ruim mag worden uitgelegd.

Dat gezegd hebbende overweegt het Hof van Justitie dat het doorslaggevende criterium om vast te stellen onder welk gebied een vordering valt niet de procedurele context van die vordering is, maar de rechtsgrondslag ervan. Gelet daarop moet worden nagegaan of het recht of de verbintenis waarop de vordering is gebaseerd, voortvloeit uit de gemene regels van het burgerlijk recht en het handelsrecht of uit specifieke, afwijkende regels voor insolventieprocedures. Het Hof van Justitie verwijst in dit verband naar zijn eerdere uitspraken in *Nickel & Goeldner Spedition*¹² en *Tünkers France en Tünckers Maschinenbau*.¹³

Volgens het Hof van Justitie veranderen het feit dat na de opening van een insolventieprocedure een vordering wordt ingesteld door de in die procedure aangewezen curator en het feit dat die curator in het belang van de crediteuren handelt, in wezen niets aan de aard van die vordering, die losstaat van de insolventieprocedure en ten gronde onderworpen blijft aan regels van gemeen recht. Het is de intensiteit van het verband tussen een vordering in rechte en de insolventieprocedure die bepalend is voor de beslissing of de uitzondering van art. 1 lid 2 onder b) Brussel I van toepassing is, aldus het Hof van Justitie.

Het Hof van Justitie duidt de Peeters/Gatzen-vordering vervolgens als een vordering die kan worden ingesteld door de faillissementscurator in het belang van de gezamenlijke schuldeisers op grond van de algemene opdracht die hem krachtens de Nederlandse regeling op dat gebied is gegeven, namelijk het beheer en de vereffening van de boedel. Als de vordering wordt toegewezen, komen de opbrengsten ervan vervolgens ten goede aan de gezamenlijke schuldeisers, onder wie zij overeenkomstig de uitdelingslijst worden verdeeld. Bovendien is bij de beoordeling van een dergelijke vordering tijdens de insolventieprocedure vooreerst geen plaats voor een onderzoek naar de individuele positie van elk der betrokken schuldeisers, en voorts kan de derde tegen wie de vordering is ingesteld, tegenover de curator niet gebruikmaken van de verweren die hem tegenover de individuele schuldeisers ten dienste zouden hebben gestaan.

11. Verordening (EG) nr. 864/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen (Rome II).

12. Zie noot 8.

13. HvJ EU 9 november 2017, C-641/16, EU:C:2017:847 (*Tünkers France en Tünckers Maschinenbau*), punt 22, en 20 december 2017, C-649/16, EU:C:2014:2145 (*Valach e.a.*), punt 29).

Het Hof van Justitie overweegt vervolgens dat bovengenoemde kenmerken deel uitmaken van de procedurele context van de Peeters/Gatzen-vordering en dus niet zien op de rechtsgrondslag ervan. De Peeters/Gatzen-vordering is een vordering uit onrechtmatige daad en is, aldus het Hof van Justitie, gegrond op de gemene regels van burgerlijk recht en handelsrecht en niet op de daarvan afwijkende, specifieke regels voor de insolventieprocedure. Het Hof van Justitie hecht er in dit verband belang aan dat de Peeters/Gatzen-vordering geen exclusieve bevoegdheid van de curator betreft en derhalve ook individuele schuldeisers een vergelijkbare schadevergoedingsvordering uit hoofde van onrechtmatige daad kunnen instellen, ook buiten een insolventieprocedure. Dit brengt het Hof van Justitie tot de conclusie dat Brussel I op de Peeters/Gatzen-vordering van toepassing is. Daarmee beantwoordt het Hof van Justitie de eerste prejudiciële vraag ontkenkend. Aan de beantwoording van de andere twee vragen komt het vervolgens niet toe.

5. Bespiegelingen

De redenering van het Hof van Justitie is op het eerste gezicht begrijpelijk. Het Hof had wat ons betreft echter ook een andere afslag, met een andere, wellicht te prefereren, uitkomst, kunnen nemen. Allereerst kan worden vastgesteld dat niet doorslaggevend is in welke wet, de faillissementswetgeving of elders, de rechtsgrondslag van een vordering is opgenomen. Ook een vordering die is gebaseerd op een bepaling die niet is opgenomen in de Faillissementswet kan worden gekwalificeerd als een vordering die rechtstreeks voortvloeit uit een insolventieprocedure en daarmee nauw samenhangt, zodat de vordering valt onder het materiële geldingsbereik van de Insolventieverordening. Dit volgt uit eerdere rechtspraak van het Hof van Justitie¹⁴, waarnaar ook wordt verwezen door A-G Vlas in zijn Conclusie vóór het arrest dat heeft geleid tot de prejudiciële vragen.¹⁵ Het betrof in die eerdere rechtspraak van het Hof van Justitie de aansprakelijkheidsvordering tegen bestuurders van in Duitsland failliet verklaarde vennootschappen voor het niet voldoen aan de wettelijke verplichtingen in een situatie van materiële insolventie van de vennootschap (Überschuldung). De rechtsgrond voor de vorderingen die aan de orde waren in deze eerdere procedures was gelegen in het vennootschapsrecht (het burgerlijk recht) en niet in het faillissementsrecht; het Hof van Justitie oordeelde desondanks dat de vorderingen onder het toepassingsbereik van de Insolventieverordening vallen. Er zijn bovendien voldoende aanknopingspunten voor de stelling dat de Peeters/Gatzen-vordering

onder de werkingssfeer van de Insolventieverordening valt.¹⁶ De vordering is een specifiek aan de curator toekomend recht en de opbrengst ervan valt in de boedel. Voor het instellen van een Peeters/Gatzen-vordering is geen opdracht of volmacht nodig van de gezamenlijke schuldeisers. De bevoegdheid berust rechtstreeks op de Faillissementswet, te weten art. 68 lid 1 Fw. Anders dan het Hof van Justitie overweegt kunnen individuele crediteuren niet, althans niet exact, dezelfde vordering instellen. De vordering is materieel gezien niet gelijk aan de som van de aan de individuele schuldeisers toekomende vorderingen uit onrechtmatige daad, want de aangesproken derde staan niet alle verweren ten dienste die hem wellicht wel tegenover individuele schuldeisers ten dienste zouden hebben gestaan. In onze optiek kan dan ook niet worden gezegd dat de kenmerken van de Peeters/Gatzen-vordering slechts procedureel van aard zijn. Met gebruikmaking van voornoemde argumenten kwam de Rechtbank Midden-Nederland¹⁷ eerder tot de conclusie dat de Peeters/Gatzen-vordering onder het toepassingsbereik van de Insolventieverordening valt.

De door het Hof van Justitie gekozen route leidt ertoe dat de rechtsmacht ten aanzien van de Peeters/Gatzen-vordering wordt bepaald door Brussel I. Dat betekent dat de rechter van de woonplaats van de gedaagde bevoegd is om van een Peeters/Gatzen-vordering kennis te nemen en dat daarnaast rechtsmacht toekomt aan de rechter van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen. Op basis van vaste rechtspraak van het Hof van Justitie moet onder schadebrengende feit zowel het *Handlungsort* (de plaats waar de onrechtmatige daad zich heeft voorgedaan) als het *Erfolgsort* (de plaats waar als gevolg van de onrechtmatige daad de schade is ontstaan) worden verstaan.¹⁸ In het geval van het faillissement van PI en PI B.V. is duidelijk dat het *Handlungsort* België is, nu de opnamen van de Belgische bankrekening in België zijn gedaan. Wat betreft het *Erfolgsort* is dit minder duidelijk. Betoogd zou kunnen worden dat nu een tekort is ontstaan in een Nederlandse faillissementsboedel, het *Erfolgsort* Nederland is. Echter kan ook worden betoogd dat het *Erfolgsort* België is, nu de gelden in België van een Belgische bankrekening zijn opgenomen en dus daar de schade is ontstaan.¹⁹ Wij zijn benieuwd welke keuze de

14. HvJ EU 4 december 2014, C-295/13, ECLI:EU:C:2014:2410, NIPR 2015/47 (H/H.K.) en HvJ EU 10 december 2015, C-594/14, ECLI:EU:C:2015:806, JOR 2016/104 m.nt. P.M. Veder, NIPR 2016/64 (Kornhaas).

15. Zie noot 3.

16. Zie ook T.M. Bos, 'Kwalificatie van de Peeters/Gatzen-vordering', WPNR 2018/183, p. 202 e.v.

17. Rechtbank Midden-Nederland (zittingsplaats Utrecht) 23 mei 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:2163, JOR 2018/257 m.nt. D. Beunk.

18. HvJ EG 30 november 1976, nr. C-21/76, ECLI:EU:C:1976:166 (Kalimijnen).

19. Zie in dit kader wel HvJ EU 16 juni 2016, C-12/15, ECLI:EU:C:2016:449 (Universal Music International Holding), waarin is bepaald dat uitsluitend als de andere bijzondere omstandigheden van de zaak er eveneens toe bijdragen bevoegdheid toe te kennen aan het gerecht van de plaats waar zuiver financiële schade is ingetreden, dergelijke schade zou kunnen rechtvaardigen dat de verzoeker zijn zaak bij dit gerecht aanbrengt.

Nederlandse rechter in dit verband zal maken in de procedure tussen de curator en Fortis.

Nu de Peeters/Gatzen-vordering niet onder het toepassingsbereik van de Insolventieverordening valt, is duidelijk dat Rome II bepaalt welk recht daarop van toepassing is. Art. 4 lid 1 Rome II bepaalt dat een vordering uit onrechtmatige daad moet worden beoordeeld naar het recht van het land waar de schade zich voordoet, ongeacht in welk land de schadeveroorzakende gebeurtenis zich heeft voorgedaan en ongeacht in welke landen de indirecte gevolgen van die gebeurtenis zich voordoen (het recht van het *Erfolgsort* dus). Indien in het onderhavige geval zou worden geconcludeerd dat België het *Erfolgsort* is, zou dus Belgisch recht van toepassing zijn. Dit brengt allerlei complicaties met zich, gelet op het bijzondere karakter van de Peeters/Gatzen-vordering. Er zou dan bijvoorbeeld moeten worden bezien of naar Belgisch recht ook de mogelijkheid bestaat voor een curator om, kort gezegd, een vordering tot schadevergoeding in te stellen uit hoofde van onrechtmatige daad tegen een derde die bij de benadeling van de gezamenlijke schuldeisers van de gefailleerde betrokken was zoals naar Nederlands recht het geval is op grond van het arrest *Peeters/Gatzen*. Het is de vraag of dat het geval is. Indien in het onderhavige geval het *Erfolgsort* Nederland is, brengt dit met zich dat op grond van Rome II Nederlands recht van toepassing is en dus een Peeters/Gatzen-vordering kan worden ingesteld. Zowel de Nederlandse als de Belgische rechter heeft in dat geval rechtsmacht: de Belgische rechter omdat het de rechter van de woonplaats van gedaagde Fortis is én de plaats waar de onrechtmatige daad zich heeft voorgedaan België is, de Nederlandse rechter omdat dat de plaats is waar als gevolg van de onrechtmatige daad de schade is ontstaan.

Tot slot merken wij op dat een Peeters/Gatzen-vordering in de praktijk soms wordt gecombineerd met een andere vordering gebaseerd op hetzelfde feitencomplex, bijvoorbeeld een vordering uit hoofde van de faillissementspauliana. Zou dat in het geval van PI en PI B.V. gebeurd zijn, dan zou de situatie kunnen ontstaan dat ten aanzien van de Peeters/Gatzen-vordering de Belgische rechter bevoegd is en ten aanzien van de vordering uit hoofde van de faillissementspauliana de Nederlandse rechter. Omdat dit onwenselijk is, bevat art. 6 lid 2 van de (nieuwe) Insolventieverordening een bepaling over objectieve cumulatie, inhoudende dat de curator beide vorderingen kan instellen bij, kort gezegd, de rechter van de lidstaat op het grondgebied waarvan de verweerder zijn woonplaats heeft. De curator zou in dat geval voor beide vorderingen dus bij de Belgische rechter terecht kunnen.

Het arrest van het Hof van Justitie leidt ertoe dat Nederlandse curatoren een Peeters/Gatzen-vordering in sommige gevallen zullen moeten voorleggen aan een andere EU-rechter dan de Nederlandse en op de vordering mogelijk een ander recht van toepassing is dan het Nederlandse. Daarbij is het nog maar de vraag of onder het toepasselijke recht een met de Peeters/Gatzen-vordering te vergelijken

rechtsfiguur bestaat. Het wordt de curator er niet makkelijk(er) op gemaakt.